

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiloase, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

† P. S. Sa Episcopul Dr. Ioan Stroia
al Armatei.

Alba-Iulia atâtor urednicii românești a îmbrăcat iarăși haină de doliu. De lângă biserica încoronării un străjer credincios a plecat în lumea celor drepți, a adormit în Domnul P. S. Sa episcopul Ioan al Armatei!

După o viață de 72 ani, închinată Bisericii și Neamului, episcopul Armatei moare ca un ostaș credincios și ca un preot adevărat.

Născut în Ardeal, aci la Brașov și Sibiu, prin retortele de elită ale românismului își cerne aurul sufletului său. Își desăvârșește studiile în Iena și Lipsca, aducând zestre pentru generațiile noilor urednicii, ale noilor mucenicii. O vreme este protopop al Săliștei, apoi al Sibiului. Trece apoi în serviciul consiliului arhiepiscopesc, iar după ce răposatul episcop Justinian este ales la Ismail, vine ca episcop al Armatei cu reședința în orașul voevodal Alba-Iulia.

Deși bătrân și suferind, episcopul militar pune trudă multă și mult suflet în organizarea clerului militar. Este adevărat că spiritul militar prin definiție este disciplinat și aspru, totuși nicăiri ca în armată nu este mai multă trebuință de suflet și de omenie. Cu ajutorul clerului său, reorganizat din temelii, răposatul a reușit să dea „îndrumări și pregătiri în vederea ceasurilor de pace și de restriște”, făcând să se resimtă simultan și prezența duhului frățesc și camaraderesc în oștire.

Pretențiile multe de acest ordin, ca și solemnitățile ce-i reclamau mereu prezența și prestanța, l-au obosit și i-au grăbit sfârșitul obștesc.

La rugăciunea celor ce l-au prohodit în orașul voevodal, modestul parastas al celor 7 preoți din catedrala Episcopiei Caransebeș sunt onorul din urmă pentru acest trudit vlădică.

In veci pomenirea lui!

Aluat sectar.

Sectarismul, sub toată droaia numirilor sale, este otrava ascunsă ce pârjolește unitatea și vigoarea neamului românesc. Fiind zămislit dintr'o interpretare arbitrară a evangheliei cu evidente devieri, și certat cu învățătura cea adevărată a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, vântură numai neghina turburării și pusderia atâtor desorientări. Această stare de lucruri este potrivnică nu numai Bisericii, ci lovește direct și în organismul statului. Impotriva Bisericii, pentru că roade neconținut la tulpina credinței ortodoxe creștine ce atât de adânc s'a înrădăcinat în românismul nostru, încât prin îngemănarea lor aproape s'au identificat, iar împotriva statului, fiindcă pregătește teren favorabil atâtor împerechieri de curente democratico-sociale, comune în doctrina lor materialistă și concepția lor ateistă.

Cât de forțată este interpretarea citatelor biblice — da, a citatelor, fiindcă pe dânșii nici odată nu-i interesează textul biblic — se poate urmări din versetul aproape comun tuturor doctrinelor sectare, care — după dânșii bineînțeles — îndreptățește pe oricine la cercarea adevărului divin cuprins în Sfânta Scriptură. „Cercați scripturile, că voaună vi se pare întru dânsele a avea viață vecinică; și acelea sunt cele ce mărturisesc pentru mine.”¹⁾ Singurit acest verset într'adevăr poate să producă multă sminteală, dar în raport cu contextul, înțelesul lui este cu totul altul decât acela pe care îl conclud sectarii. Apostolul Ioan în evanghelia sa are de scop ca să convingă pe cetitorii săi despre divinitatea Mântuitorului Iisus Hristos. Astfel ne relatează cazul când însuși Mântuitorul, făcându-se apologetul misiunii și activității sale, le justifică pe acestea în fața Iudeilor necredincioși cu mai multe mărturii, dintre cari și

1) Ioan V, 39.

suma tuturor prorociilor cuprinse în cărțile Testamentului Vechiu ce unanim se provoacă la activitatea mesianică a Domnului. Și pentru o mai bună convingere, însuși Mântuitorul nu-și justifică dumnezeirea cu afirmări gratuite individuale, căci: „De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată. Altfel este ce mărturisește pentru mine și știu că adevărata este mărturia ce mărturisește pentru mine“.²⁾ Dar, dacă nici aceluia (Tatăl) ce m'a trimis nu credeți — continuă Mântuitorul — și nici lucrurilor pe cari le săvârșesc, atunci nu vă rămâne altceva de făcut decât să: Cereți scripturile (aici e vorba numai de cărțile Testamentului Vechiu căci cele ale Testamentului Nou nici nu erau scrise în momentul când s'a rostit acest îndemn), că vouă vi se pare întru dânsele a avea viață vecinică (concepția rabinilor din acele vremi,³⁾ comună cu a sectarilor din timpurile noastre); și acelea sunt cele ce mărturisesc pentru mine (da, pentru că activitatea Domnului este întocmai cu prorociile mesianice). Acest verset așadar, cu nimic nu îndreptățește pe sectari — și nici pe cei dela „Oastea Domnului“ dar mai ales pe cei din tabăra „Iisus Biruitorul“ — ca să ceară scripturile — pentru asta fiind instituită preoția — căci nici nu se adresează direct lor, ci Iudeilor necredincioși cari căutau „să-l omoare (pe Iisus Hristos) că nu numai deslega sâmbăta, ci și pre Dumnezeu zicea că-i este Tată, întocmai pe sine făcându-se cu Dumnezeu“.⁴⁾ Din acest mic exemplu se poate constata că învățătura Bisericii noastre, strecurată prin subtilitățile sectare, în loc să răspândească și să susțină o evlavie luminată, creatoare de faptă creștină, contormă cu tradiția strămoșilor noștri și core-spunzătoare caracterului nostru etnic, spulberă toată seninătatea și nobleța sufletului mucenic al neamului românesc, pe care cu suspine și lacrimi prin noian de vecuri ni l-am ocrotit; încât îmi vine să cred că Sfânta Scriptură singurul izvor și singura normă de credință a sectarismului nu este adevărata normă a crezului sectar ci ea stă supusă, după bunul plac al fiecăruia, la discreția crezului și practicei sectare. Din o astfel de exegeză sectară, prin concepția lor anarhică — fiindcă pentru ele afară de „cuvântul lui Dumnezeu“ orice autoritate este exclusă fiind opera lui Satan — prin ideea despre egalitatea oamenilor, prin disprețul ce-l vădesc față de valoarea națiunilor și a culturii și prin excesul de zel lăgăduind sensul

adevărul al vieții, pregătise teren favorabil curentelor distinctiv și îndeosebi comunismului. Curente cari, prin demagogia și internaționalismul lor, vor dărâma instituțiile splendide de ordin politic și moral, oferindu-ne în loc o sălbatică luptă pentru gură și gâtlej cu toate idealurile tândăvicii și ale cărnii omenești. Da, astfel de rezultate funeste ne oferă și aluatul sectar plămădit pe pământul românesc. Ci cu atât mai vartos, ortodoxia noastră, cea tradițională și fără de prihană, sub aripa căreia ne-am conservat, se cuvine ca și cu mai mult elan să-și fluture flamura de sacrificiu pentru binele acestei țări, căci sufletul românesc, cel hrănit cu poava evanghelică a ortodoxiei, și umbrat de semnul crucii, biruind vitregia veacurilor, așa va birui.

Petru Turlici

Ierarhia bisericească.

Istoria despre ierarhia Testamentului Nou.

Intemeietorii Bisericii creștine, desigur, a luat toate măsurile ca învățăturile Lui să fie propovăduite neschimbate omenirii. Astfel a ales pe cei doisprezece apostoli, cărora li-a dat puterea Duhului Sfânt a lega și deslega, a boteza și învăța, El rezervându-și dreptul a conduce nevăzut, prin mijlocirea Sf. Duh, toată turma Sa. Pentru Biserica văzută a trebuit să așeze o ierarhie văzută.

Puterea Sa o transmite Hristos apostolilor, însărcinându-i a trimite și pe alții în numele lor cu oficiul de învățători și botezători, asigurându-i în același timp că va fi cu ei totdeauna până la sfârșitul veacului. Mai mult, pentru a sublinia puterea lor în raport cu Biserica văzută, le spune, în auzul tuturor: „Cel ce vă ascultă pe voi, pre Mine Mă ascultă, și cele ce nu vă ascultă pe voi, pre Mine nu Mă ascultă și pre Tatăl Meu din Cer“. Cu atâtea asigurări, apostolii, au procedat la organizarea Bisericii lui Hristos, trimițând în numele lor — sfințindu-i prin punerea mânilor și rugăciuni — episcopi, presbiteri și diaconi, în cele patru părți ale lumii, în măsura înmulțirii credincioșilor.

Fiecare din apostoli exercită individual daturile și drepturile date de Hristos, dar îi vedem lucrând și în sobor, fie toți la oaltă, fie câte doi-trei, la un loc. Astfel Petru și Ioan sunt trimiși în Samaria; apoi toți apostolii la un loc aleg pe Matei, în locul lui Iuda vânzătorul, și iarăși toți la un loc alegând și sfințind

2) Ioan V, 31—32.

3) Dr. I. Olariu: *Evanghelia după Ioan*. Caransebeș 1897 p. 94.

4) Ioan V, 18.

prin rugăciuni și punerea mânilor pe cei șapte diaconi.

Încă pe vremea când Capul Bisericii era pre pământ, aflăm pe cei șeptezeci de învățacei conlucrând cu apostolii la propovădierea Evangheliei. Despre continuitatea celor șeptezeci de învățacei nu avem urme sigure. Unii opinează, că abea în secolul al IV-lea „Horepiscopii“ ar fi fost urmașii celor șeptezeci. Dar confuzia ce se face prin amestecarea numirilor de presbiteri sau bătrâni „episcopi“ și „diaconi“ nu poate întuneca cele cuprinse în Faptele Apostolilor, unde se spune că Iacob fratele Domnului a condus Biserica din Ierusalim în fruntea presbiterilor. Mai scoatem din epistolele către Tit și Timotei, — măcar că nici nu se dă numire precisă — că aceștia erau „presbiteri-episcopi“, de o treaptă mai înaltă decât acelor pe cari aveau să-i așeze în păstoria turmei. Din epistola către Corinteni a lui Clement episcopul Romei, aflăm comparația treptelor ierarhice, ale Testamentului Nou, cu acelea din Testamentul Vechiu, adică: episcop, presbiter și diacon.

Urme sigure despre numirea, respective deosebirea dintre episcop și presbiter, avem în scrierea lui Ignatiu din Antiohia (104—116) în care spune: „Toți să urmați episcopului, cum urmează Iisus Hristos Tatălui Său, și preoților, cum ați urma apostolilor, iar pe diaconi să-i respectați cum respectați poruncile lui Dumnezeu.“*)

Prin urmare, atât din epistolele către Tit și Timotei, apoi din ale lui Ignatiu din Antiohia reiese lămurit că ierarhia Testamentului Vechiu a continuat să existe în Noul Testament, precizându-se până la sfârșitul veacului al II-lea, numirile cari le poartă astăzi: episcopii, presbiterii și diaconii. Apoi odată cu fixarea numirilor celor trei trepte ierarhice se fixează și numirea celor două clase — să-i spunem așa —: Sacerdoțiu, ori tagma celor sfințiți, Cler, Ierarhie, laic, mirean adică credincios din popor.

Enciclopedia catolică americană, arată chiar îmbrăcămintea clericilor din creștinismul primitiv. Policrat într'o epistolă către Victor, episcop din Roma (190—200) spune, că evangelistul Ioan a fost presbiter și a purtat pe lângă odăjdii și mitra arhierască.

Pe lângă scrierile cari fixează cele trei trepte ierarhice, în Biserica creștină, ne mai stă mărturie și liturgica, cu ceremoniile ei din cele mai primitive vremuri creștine.

Pr. Traian Constantin
(Urmează)

Scurtă privire istorică asupra bisericii ortodoxe române din Banat.

de Pr. Constantin Târziu
licențiat în teologie.

Afară însă de episcopii amintiți ai Daciei și ai Banatului au mai predicat în aceste părți cuvântul evanghelic și misionari creștini veniți din alte părți. Cu toate că se cunosc numele mai multor misionari cari au predicat aci în timpul năvălirilor barbare, ca de exemplu vestitul episcop Wulfilas al Goților († 381 sau 383), călugărul eretic Audius (ca 322), Nichita Romanul († 372), Sava Gotul († 372) Eutihiu de Cappadocia și înfârșit Niceta de Remesiana († după 414³³), totuși nu s'ar putea preciza locurile anume pe unde au predicat acești misionari de predilecție, căci e clar că ei nu și-au putut dezvolta activitatea pe întreg teritoriul Daciei. Doar despre Sava Gotul aflăm din scrierile lui Vasile cel Mare († 370) către Iunius Soranus guvernatorul Scythiei Minor (Dobrogea) și către episcopul Aschului din Tessalonic ca Sava ar fi predicat în stânga Dunării în ținutul învecinat cu Scythia Minor³⁴, adică în partea de Sud-Est a Munteniei de azi; pentru celelalte provincii istorice ale României de azi nu se pot stabili misionari anumiți. Anumite fapte însă mă îndreptățesc să cred că Banatul poate revendica drept al lui, sau cel puțin ca cel mai mult al lui, pe cel mai strălucit misionar al Daciei pe Niceta de Remesiana. Iată aceste fapte.

Episcopul Paulin de Nola († 431) îi dedică prietenului său Niceta, cu ocazia vizitei acestuia la Nola, la 398 și 402 două poeme³⁵) în cari între alte elogii ce îi aduce lui Niceta, Paulin spune:

Te patrem dicit plaga tota Borraee,
Ad tuos fatus Scythia mitigatur
Et sui discors fera te magistro pectora ponit
Et Getae currunt et uterque Dacus,
Qui collit terrae medio vel ille
Divitis multo bove, pilleatus accola ripae³⁶).

La câteva decenii după moartea lui Niceta Priscus Rhetor ne spune în relațiunea sa despre ambasada cu care a fost însărcinat din partea lui Valentinian III (425—55) pe lângă Attila

33) St. Meșș o. c. p. 10

34) Dr. S. Reli o. c. p. I. v. I. p. 100—101.

35) De reditu Nicetae episcopi (XVIII și XXVII).

36) Pe tine părinte te muncește tot ținutul nordic

La vorbele tale Scitul se îmblânzește,

Și la vorba ta de'nvățător pieptu-și domolește.

La tine vine Gotul și Dacul din amândouă

Și cea Mediterană și cea Răpoasă nouă

Cultivatorul cel avut în boi (Paulinus de Nola XVII v. 245-252).

*) Dr. E. Popovici: Istoria bisericească universală, vol. I.

(433—453) că trecând prin Banat se miră că satele erau locuite de o populațiune indigenă care vorbea limba aușonilor (Italienilor) dar care se numeau Sciți³⁷⁾. Sciți în adevăratul înțeles al cuvântului de mult nu mai întâlnim în istorie, și mai ales Sciți cari să vorbească limba latină. Deci cum Paulin spune că Niceta a predicat la Sciți, iar Priscus ne spune că ei locuiau în Banat trebuie să tragem concluzia că Niceta a călcat adeseori pământul Daciei dar mai ales al Banatului cu scopul de a predica cuvântul lui Dumnezeu locuitorilor de aci³⁸⁾.

De fapt Niceta nu numai că a predicat în Dacia, desfășurând aci totodată o intensă activitate pastorală și administrativă bisericească, dar se și născuse aci, căci în Sinaxariul Mineiului românesc din 15 Septembrie citim: „Acesta (Sf. Niceta) a fost pe vremea împărăției marelui Constantin născut și crescut în țara barbarilor celor numiți Goți (adecă în Dacia Traiană) care scriitorilor grecești le este dincolo de Dunăre, iară nouă Românilor dincoace de Dunăre, care țară pe acele vremuri o stăpâneau Goții și se chema Goția“. Canonicele Ștefan Oltványi afirmă că Niceta a predicat creștinismul în Dacia Ripensis (Banat) de unde și-a luat și titlul de „episcop al Daciei“,³⁹⁾ și aceeași afirmație o face și cel dintâiu istoriograf al Banatului Fr. Grisellini când scrie: „...Dacia, și mai cu seamă acea parte despre care vorbim (Banatul) avu norocul că religia creștină, prin stăruința episcopului Nicetas își găsi intrarea. Acest episcop fu deci proslăvit ca apostol al Daciei“. ⁴⁰⁾

Știri despre creștinismul din Banat în timpul năvălirilor barbare mai avem în mod indirect dintr'un catalog depe vremea împăratului Leon I. cel Mare (457—474) în care se vede că erau atunci în Dacia Traiană și Aureliană vreo 30 episcopi creștini⁴¹⁾ dintre cari e exclus ca vreunul să nu fi rezidat și în Dacia Ripensis. Că de fapt a existat și în cursul secolelor următoare cel puțin o episcopie în Banat care să continue șirul episcopilor din care nu cunoaștem decât pe Vitalis, ne convingem din câteva documente ale lui Iustinian I. cel Mare (527—565).

(Urmază)

37) D. Stănescu o. c. p. 42—43.

38) Dr. V. Suci: Teologia Dogmatică Fundamentală 2 vol. Blaj. 1927 v. II p. 240.

39) Șt. Oltványi: Annales Ven. Capit. Cathedralis Ecclesiae Csanadiensis manuscris 1838 § 5 p. 13. Cf. Pr. Gh. Cotoșman o. c. p. 52.

40) Fr. Grisellini o. c. p. 7.

41) Ep. Ghenadie Enăceanu o. c. p. 64. Cf. Pr. Gh. Cotoșman loc cit.

RECENSIE.

Pr. Traian Constantin: Sârbii în Lescovița.

De : Prof. Constantin Rudneanu

Parintele Traian Constantin în 91 de pagini ne înfățișează tragedia unei comune românești din județul Caraș: *Lescovița*. Lucrarea este dedicată d-lui profesor Sabin Evuțian inspector general și șeful învățământului local din Timișoara. E bine că s'a închinat această lucrare d-lui Sabin Evuțian, fiindcă pe terenul școlar în Banat, D-Sa a făcut multe îmbunătățiri, și ca om al bisericii a căutat în toate împrejurările să ajute pe slujitorii ei.

Titlul sugestiv ne arată cum în trecut Sârbii au căutat prin toate mijloacele ca să accelereze procesul de sârbizare în Banat. Comuna Lescovița există din secolul al XIV-lea, atunci când ea e amintită în documente. Datele istorice ale lui Pesty Frigyes, Dr. Szentkláray Jenő și Dr. Turchányi Tihamér amintesc despre această comună. Existența elementului românesc este evidențiată și de numele curat românești ce le găsim în Lescovița. Influența sârbească cu timpul a fost accentuată și prin ierarhia sârbească, atât de mult lăudată, ba chiar proslăvită și de unii scriitori de ai noștri*), a adus atâta rău comunei Lescovița, și altor comune dela noi din Banat, încât numai această lucrare a Păr. Tr. Constantin ne edifică. Și câte lucrări de acestea nu zac încă în multe poduri de ale bisericilor noastre, prin diferite cărți bisericești, inscripții, și'n sfârșit în atâtea circulare și amintiri istorice, pe cari le știu preoții noștri din Banat. *Deci apărătorii ortodoxiei sârbești să ne mai slăbească, cu laudele, în ceea ce privește Banatul nostru.*

Sunt în lucrarea Păr. Tr. Constantin multe conspecte, istoricul unor preoți sârbi, cari s'au purtat mai rău decât catolicii Habsburgilor din secolul al XVII-lea. Și școala, biata școală românească a fost înghițită de slavismul omoritor de limbă și credință strămoșească.

Din citirea atentă a trecutului comunei Lescovița ne putem da seamă de atâtea lipsuri și de lipsa de responsabilitate din toate punctele de vedere. Este bine că s'a găsit cineva care să spună adevărul așa cum se prezintă. Și de aceea se cuvine ca să amintim aci, că acela care s'a interesat mai mult și a pus suflet bănățean mergând până la Ministerul Educației Naționale, a fost P. S. S. Dr. Vasile Lazarescu, care cu intuiția vie a bănățeanului a câștigat cauza românească și bisericească a

*) *Mai ales ardeleni (N. A.)*

comunei Lescovița — d-l Sabin Evtuțian, care stăruie în chestiunile școlare, înființând posturile de catiheți în mai multe comune — și Păr. T. Constantin care dimpreună cu organele administrative a semnalat pericolul la timpul său.

În aceste vremuri de irosire bănățeană, cred că numai Bănățenii cunoscători ai realităților și a chestiunilor bisericești și școlare să pună suflet mult pentru ca să poată ajunge la un rezultat pozitiv.

Noi Românii suntem naivii, cari la București înființăm „liga amicilor jugoslavi“; — ar fi bine să li să trimită această lucrare atât de edificatoare.

Cu bucuria cu care oricare dintre noi citește chestiunile, cari se referă la Banatul nostru atât de oropsit — de invidiat de atâția, vom putea reacționa în viitor. „Sârbii în Lescovița“, lucrarea Păr. Tr. Constantin ar trebui să-i trezească pe toți Bănățenii la o conlucrare și la acea unire a tuturor forțelor bănățene pentru binele bisericii bănățene.

Și oamenii de bine au înțeles totdeauna gravitatea problemelor, cari se pun — nu le așteptăm să le soluționeze alții — nu! așteptăm numai unitatea sufletului bănățean în ceea ce privește Biserica Bănățeană.

Păr. Tr. Constantin a semnalat un caz interesant. Vor fi multe și variate încă problemele bisericești și școlare pe cari preoții și dascălii bănățeni le vor semnală în viitor.

Până atunci „ierarhia bănățeană“ are chezașia unui viitor strălucit prin însuși persoana înaltului Ierarh bănățean, răsărit din acest pământ plămădit din multe doruri și suferințe scumpe ale trecutului nostru!

Instrucțiuni cu privire la purtarea socoților și administrarea averilor bisericești.

de **PETRU TOMA**
esactor-eparhial.

Despărțământul VII b).

Dacă întâmplător vor obveni în decursul anului și alte diferite venituri pentru cari nu avem despărțământ specificat în aceste instrucțiuni, pentru a-i purta evidența, se vor introduce aceste venituri în acest despărțământ pentru însemnarea venitelor extraordinare. De exemplu se demolează casa parohială cea veche și din ea se vinde cărămida bună ce a mai rămas, peatra, ferestrele și ușile, tinicheaua veche de pe acoperiș etc. etc. atunci contravaloarea acestor obiecte se va introduce în acest despărțământ și anume specificându-se cui s'a vindut, ce s'a vindut, prețul și ce a achitat și ce restanță mai rămâne de încasat.

Despărțământul VII b, pentru însemnarea venitelor extraordinare, neprevăzute de noi în despărțământele expuse, are următoarele rubrici: 1. numărul curent 2. data, unde se va introduce după posibilitate felul venitului, data când intră și persoana, adică N. N. solvește în... pentru lemnul vechi dela casa parohială..... 3. La despărțământul „are să intre“ sunt rubricile următoarele: restanța din anul trecut; 4. pe anul curent și 5. la olaltă. La despărțământul „a intrat“ 6. specificarea poziției ziarului de cassă, numărul... sub care s'a introdus respectiva sumă intrată; 7. Suma și 8. suma ce rămâne în restanță de achitat la finea anului pe care se încheie socoata și în fine o rubrică pentru eventualele observări.

La caz că venitele extraordinare nu sunt sau numai un caz sau două, venitul acestor cazuri se poate introduce în despărțământul V la rubrica diferite alte venituri și numai în cazul că ele sunt mai multe, pentru a nu prea încărca acest despărțământ care cuprinde atâtea feluri de venituri, se vor introduce ele în despărțământul acesta special pentru acest scop.

Despărțământul VIII.

Despărțământul VIII cuprinde evidența tuturor pasivelor bisericii. Toate sumele pe cari biserica le datorează altora se vor introduce în acest despărțământ în așa fel că datoriile se înseamnă rând pe rând în dreptul numelui celui ce are să primească bani dela biserica și anume mai întâiu datoria veche rămasă din anul trecut, care se trece în rubrica 3-a, iar datoria cea nouă din anul curent pe care se încheie socoata se introduce în rubrica 4-a. Fiecare sumă ce o datorează biserica din anul trecut se introduce în despărțământul VIII al datoriilor bisericii, încă la începutul anului, iar sumele pe cari biserica le împacă din datoriile sale, se introduc în despărțământul VIII, care cuprinde toate datoriile bisericii, în aceeași zi în care biserica a împăcat respectiva datorie a sa.

La datoria rămasă dela finea anului trecut, se adaugă întotdeauna cea nouă pe anul curent și ne dă datoria la olaltă ce are să se plătească de biserica. Din această sumă apoi se arată cât a împăcat biserica, în mai multe rânduri, sume ce se vor introduce în rubrica 7, cât a împăcat la olaltă din această sumă cu bani gata, se introduc în rubrica 8-a, cât a împăcat prin ștergere, rubrica 9-a și toate adunate la un loc, va rezulta cât a împăcat biserica în decursul anului din datoria sa, rubrica 10. Scăzând din cât a fost datoria cea veche rubrica 3-a, cu datoria cea nouă, rubrica 4-a, ce a fost introdusă la olaltă în rubrica 5, cu datoria ce s'a împăcat la olaltă dela rubrica 10-a, vom căpăta cât mai rămâne datoare biserica, sume ce se vor introduce în rubrica 11-a.

Tot ce plătește biserica din aceste datorii se introduce în aceeași zi, când se face plata și se va introduce în același timp și'n ziarul de cassă dela epitropie specificându-se în despărțământul VIII poziția, respective rubrica sub care s'a jurnalizat în ziarul de cassă. La finea anului se încheie acest despărțământ cu fiecare creditor separat și apoi cu toți creditorii la olaltă.

Incheierea separată cu fiecare creditor se face astfel că la 31 Decembrie la fiecare creditor separat se adună la olaltă sumele ce el are să le pretindă dela biserica și ce rezultă din această adunare se trece în rubrica 5-a. După aceea se adună la fiecare creditor la olaltă sumele pe care biserica le-a împăcat din datoria ei și ce rezultă din aceasta a 2-a adunare se introduce în

rubrica 10-a. Scăzând apoi din suma datoriei, suma împăcată, capătăm restanța fiecărui creditor separat, ce se va introduce în rubrica 11-a. Iar în fine se adună toate la oaltă și ce capătăm se introduce sub titlul: „total fac...”

Despărțământul al VIII-lea al datorii bisericii se poartă în scopul ca în ori ce moment să putem cunoaște starea datoriei bisericii, pentru a putea noi ușor controla și ca să nu se solvească singuraticilor creditori niciodată mai mult de cât le competența lor și le era prevăzut în preliminar.

Ordinea rubricilor la despărțământul VIII, e următoarea: 1) numărul curent; 2) pentru ce datorează biserica, aici se va introduce după posibilitate și numele la cine are biserica a solvi respectivele sume; 3) urmează cele 3 rubrici din despărțământul, care a se solvi: datoria veche rămasă în restanță la 31 Decembrie anul expirat; 4) datoria (spesele) pe anul curent și 5) datoria la oaltă face; 6) vezi poziția ziarului de cassă numărul, e prima rubrică din despărțământul celalalt: „s'a împăcat” deoarece e absolută nevoie a se introduce și poziția sub care s'a jurnalizat respectiva sumă în ziarul de cassă pentru că suma din rubrica 10-a trebuie să consune exact cu suma din ziarul de cassă dela eșite și la caz că nu consună să putem face controlul imediat; 7) biserica a împăcat prin solvire în bani gata în mai multe rânduri; 8) la oaltă a împăcat prin solvire în bani gata; 9) a împăcat prin ștergere; 10) peste tot a împăcat și în fine urmează ultima rubrică a 11-a, unde se va introduce cât mai rămâne datoria în restanță la finea anului pe care se încheie socoata.

Suma dela rubrica 8-a, cât s'a împăcat la oaltă prin solvire în bani gata, trebuie să ne pea exact suma ce rezultă în ziarul de cassă la eșite. Astfel că putem ușor controla dacă de fapt au fost introduse toate pozițiile dela erogate. După ce s'a încheiat acest protocol, se va introduce în socoata generală la partea dreaptă la pasive, însă nu în întregimea sa, ci recapitulat cu fiecare debitor separat, așa de exemplu: cantorului s'a plătit, măestrului zidar, competențe oficioase, pentru diferite mărunțisuri (fâină de prescuri, unt de lemn, tămâie) s'au depus spre fructificare etc.

Aici se va face legătura cu preliminarul, pentru a putea noi constata că nu s'au depășit marginile sumelor preliminate pentru fiecare scop în parte. De aceea după numărul curent și 2) numirea pasivelor, urmează pasivele după preliminar și anume: 3) starea pasivelor vechi rămase la finea anului trecut; 4) spesele pe anul curent, aprobate de Consiliul eparhial și 5) cât fac ele la oaltă. Iar la pasivele după starea lor faptică sunt rubricile din despărțământul VIII, recapitulate și anume la „într'adevăr au avut a se solvi”; 6) starea pasivelor vechi rămase la 31 Decembrie anul trecut; 7) pasivele noi pe anul curent și 8) la oaltă. La despărțământul „s'a solvit”; urmează numai 9) cât s'a solvit în bani numerar; 10) cât s'a șters; 11) cât face la oaltă, și în rubrica 12) care e suma ce mai rămâne în restanță de achitat la finea anului, pe care se încheie socoata.

Cu acestea am fi terminat instrucțiunile pentru purtarea și compunerea socoților, ar urma acum instrucțiunile pentru compunerea inventarului, a repartițiilor bisericesti și a cultului și câteva instrucțiuni privitoare la administrarea averilor bisericesti.

Ș T I R I

Mulțumită publică. Oficiul parohial ort. rom. din Săceni mulțumește și pe această cale pentru ofrandele primite: 1. Preot Ioan Petroviciu America 2000 Lei, 2. George Crâșciu Săceni 2000 Lei, 3. Samson Ivașcu Săceni 1000 Lei, 4. Comuna politică Săceni (numerar) 140 Lei, 5. Comuna politică Săceni (titlu, împrumut de înzestrare 1000 Lei) 600 Lei, 6. Comuna politică Săceni (rente de consolidare tranșa B. 3%, 2000 Lei) 1010 Lei, 7. Comuna politică Săceni (numerar) 700 Lei, 8. Comuna politică Săceni (rente de consolidare tranșa B. 3%, 1000 Lei) 400 Lei, 9. Comuna politică Săceni (rente de consolidare tranșa B. 3%, 2500) nevalorificate încă. Total 7.850 Lei. Suma din urmă 45.168 Lei. Total general 53.018 Lei.

Un distins fiu al orașului nostru este dl profesor Dimitrie Cusma. Dsa a dat Dumineca trecută, împreună cu dl ing. I. Palik - tot din Caransebeș - un concert simfonic. Bucățile religioase — plângerile interpretate de distinsul compozitor S. Drăgoi, ca și celelalte bucăți au răpit publicul, oferindu-i clipe de superioară bucurie și simțire sufletească...

Abonamente achitate la „Foia Diecezană” pe anul 1937 integral: Oravița Rom., Panciova, Partoș, Pârvova, Pecenișca, Petnic, Petrila, Flavișevita, Plugova, Prilipeți, Prigor, Românești, Rudăria, Rugi, Sacoșul-Mare, Satu-Mic, Sculea, Silagi, Silha, Sinersig, Sintești, Șipet, Slatina Nera, Soceni, Șopotul Nou, Șopotul Vechi, Șoșdea, Stămora Rom., Târnava, Temerești, Ticvaniul Mic, Topleți, Tuferi, Unip, Valeabolvășnița, Văliug, Vărădia, Var, Vasiova, Voislova, Voiteg, Vrâniut, Zervești, Cornuțel, Spang Eugen Timișoara, Mănăstire, (Urmează)

Publicațiune de licitație.

Pe baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial No. 2081 E. 1937 ddo 30 Martie a. c. se publică licitație cu oferta închisă pe data de 4 Maiu a. c. orele 10 a. m. pentru darea în întreprindere a lucrărilor de izolare contra igrăziei a bisericii ort. rom. din Racovița. Lucrările vor consta din:

1. Dărâmarea tencuelei vechi umedă în intern și extern, curățirea resturilor până la 2 cm. afuzime.
2. Izolarea și subzidirea zidurilor în mod recerut cu carton quadrat și bitumen.
3. Tencuirea din nou a pereților și vâruirea lor. Prețul de esclamară este 30.201 Lei. Materialul necesar îl dă comuna bisericască. Planul se poate vedea la oficiul parohial. Biserica nu restituie spese de deplasări sau alte cheltueli.

Consiliul parohial își rezervă dreptul a da lucrarea aceluia maestru -- fără considerare la rezultatul licitației -- în care are mai mare încredere.

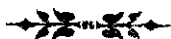
Licitanții vor depune 10%, vadiu din prețul esclamarii, în bani gata ori efecte publice, cari se vor restitui după colaudare.

Contractul devine obligator pentru anteprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericască după aprobarea din partea Ven. Consiliu Eparhial.

Racovița la 15 Aprilie 1937.

Remus Cloambeș
președinte.

Pavel Feru
notar

Pârvoana Institut de credit și economii ca s. p. în Pârvoana.

Inscrisă în Registrul Bancar 16 - 1935.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1936.

Activa: Cassa în numerar 29.011. Portofoliul de titluri: Titluri românești necotate la bursă val. Lei 59.000-1 Portofoliul de scont plătit în țară: a) Cambii fără garanții speciale 67.420 b) Cambii cu acop. ipotecară 11.250. Debitori benef. de legea lichid. dator. (cota rămasă) 1.987.858. Perderi rezultând din apl. legii conv. Lei 216.759. Amort. din fond de rez. Lei 190.000. Amort. din venitul anului Lei 26.759. Total 216.759. Mobilier 1. Total Lei 2095.536.

Pasiva: Capital social 605.000. Fond de rezervă statutar Lei 150.000. Fond pentru creanțe dubioase Lei 265.000. Fond Zaharie Miulescu Lei 100.000. Depuneri spre fructificare: din țară pe termen cota redusă Lei 733.860. Creditori în țară Lei 97.330. Conturi diverse Lei 134.492. Dobânzi transitorii Lei 9.854. Total Lei 2095.536.

Conturi de ordine: Cauțiuni statutare Lei 110.000 Efecte reescontate în conversiune Lei 785.005. Credit: Deponenți de cauțiuni statutare Lei 110.000. Angaj. de reescont în conversiune 785.000.

Contul Profit și Perderi la 31 Decembrie 1936.

Debit: Salare Lei 24.000. Diverse spese Lei 15.124 Impozite Lei 21.182. Amort. Lei 26.709. Total Lei 87.065.

Credit: Dobânzi încasate Lei 61.242. Diverse venituri 25.823. Total Lei 87.065.

Pârvoana la 31 Decembrie 1936.

Consiliul de administrație.

Judecătoria rurală Teregova secția c. f.

No. 486/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Eftimia Iova contra urmăritului Radu Beșeriu la cererea urmăritorului.

Judecătoria ordonă:

Licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului porțiunii urmăritului din imobilele înscrise în c. f., a comunei Teregova (din circumscripția judecătorei Teregova) anume:

Din c. f. Teregova pagina No. 1276, — 20/40-a parte B. 6, 8 și 13, No. top. 309 „Poieni” fân. cl. II 3 jug. 800 stj. p. în valoare de 1000 lei, No. top. 561 „Stoguri” grădină, 550 stj. p. 300 lei, fără No. top. „Intravilan” loc de casă și casă în valoare de 2000 lei, No. top. 662 „Stoguri” grădină de 150 stj. p. 150 lei. Drept de moară 1/9-a parte, 3/36-a fila 600, 50 lei.

Din c. f. Teregova pag. No. 2357 B. 3. Intreg imobilul No. top. 917/1918 „Prihodin” ar. cl. I. 20 jug. 446 stj. p. 3000 lei.

Din c. f. Teregova pag. No. 4974 B. 1. Intreg imobilul No. top. 219 „Teregovița” 1180 stj. p. ocupație 300 lei, pentru încasarea creanței de 4000 lei, capital, spese de proces și de executare de 2621 lei, fixate până acum, spese de 269 lei și 236 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune; precum și pentru încasarea creanței de 6000 lei, capital și accesorii a Băncii Poporale filiala Teregova.

Prețul de strigare să stabilește la valorile sus arătate care poate fi redus cu 25%.

Fixează termen pentru ținerea licitației pe ziua de **29 Iunie Aprilie anul 1937, ora 11** în casa comună a comunei Teregova.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de 75% din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori se predea aceluiași delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație.

3. Fiscul (erariul) cât și creditorii, ipotecari și privilegiați nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți.

Teregova la 23 Februarie 1937.

Jud. s. s. **I. O. Bubeneș** s. s. **I. Bica** dir. c. f.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. c. f.

Judecătoria rurală Teregova secția c. f.

No. 111/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Ion Grigorie domiciliat în comuna Rusca contra urmăritei Maria Copoceanu căs. Caraiman, la cererea creditorului Banca Poporală.

Judecătoria ordonă:

Licitațiunea nouă, în baza art. 185 din legea LX din 1881, asupra întregului imobil înscris în c. f. a comunei Teregova din circumscripția judecătorei Teregova No. 3562 No. protocolului No. top. 106 „Criva” 1 jug. 900 stj. p. livadă cu prețul de strigare 3000 Lei.

Pentru încasarea creanței de 4380 Lei capital, interese de 10% dela 16 Aprilie 1931, spese de proces și de executare de 2153 Lei, fixate până acum spese de 394 Lei, deja fixate pentru cererea de licitațiune.

Licitația se ordonă în dauna cumpărătorului întârziat Dr. Traian Constandinovici care nu a achitat prețul de cumpărare de Lei 2251.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **29 Aprilie 1937 ora 8 în casa comună a comunei Teregova.**

În baza art. 150 legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de 75% din prețul de strigare (art. 26 XLI. 1908.)

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauză socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881 ori să predea aceluiași delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 Legea LX din 1881, și art. 21 XLI 1908).

3. (Fiscul) erariul statului precum și creditorii ipotecari și privilegiați nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți.

Teregova, la 26 Ianuarie 1937.

ss. **I. O. Bubeneș** judecător ss. **I. Bica** director c. f.

Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

„MEHADIA“ CASSĂ DE PĂSTRARE SOCIETATE PE ACȚII ÎN MEHADIA.**Convocare.**

Domnii acționari ai casei de păstrare „MEHADIA“ soc. pe acții sunt invitați a participa la a

XXXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 4 Mai 1937 la orele 10 a. m. în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI :

1. Alegerea a 2 membri pentru autentificarea procesului verbal.
2. Prezentarea bilanțului, raportul Consiliului de administrație, al Consiliului de cenzori și darea absoluturului.
3. Alegerea a 1 membru în direcțiune.
4. Alegerea Consiliului de cenzori.
5. Propuneri.

Consiliul de administrație.

Pentru a putea exercita dreptul de votare, fiecare acționar trebuie să depună la institut acția sa dimpreună cu cupoanele până la 1 Mai 1937 orele 10 a. m.

Activ		Bilanț încheiat cu 31 Decembrie 1936		Pasiv	
Casa:				Capital Social	200.000
a) Numerar efectiv	124.189 84			Fonduri de rezervă:	
b) Disponibil la Casa de Păstr. Post.	1.233 84	125.423 68		a) rezervă legală	164.202 61
Disponibil la Bănci:				b) „ statutară	15.000 —
a) în țară	10.120 —	10.120 —		c) „ specială	15.000 —
Portofoliu de Titluri:				Fonduri de Amortisment:	
a) titluri românești	13.160 —	13.160 —		a) pentru creanțe dubioase	168.000 39
Debit. benef. de Leg. Lich. Dat. Agric.				Depuneri spre fructificare din țară:	
cota rămasă		1.499.879		a) pe termen	1.001.548 08
Perderi rezultate din aplicarea legii		151.546		b) blocate	402.647 —
Imobile:				Dividende neridicate	6.075 —
a) necesar executării Comerțului de bancă	9.090 50	9.090 50			
Mobilier		283 50			
Conturi Diverse		29.767 —			
Perderi		133.239 40			
		1.972.509 08			1.972.509 08
Conturi de ordine				Conturi de ordine	
Cauțiune statutare		3.000 —		Deponenți de cauții statutare	3.000 —
Ipoteci		1.415.100 —		„ „ Ipoteci	1.415.100 —
		1.418.100 —			1.418.100 —

Debit		Contul Perdere & Profit încheiat cu 31 Decembrie 1936		Credit	
Perdere suportată din anii precedenți .		139.587 40		Dobânzi încasate:	
Cheltuieli de administrație:				a) dela debitori	50.161 —
a) Salarii	36.000 —			Venitul imobilului	10.200 —
b) Diverse	9.388 —	45.388 —		Beneficii diverse	1.467 —
Impozite și taxe		10.092 —		Perdere	133.239 40
		195.067 40			195.067 40

ss. **M. Chinceză**
director

Mehadia, 31 Decembrie 1936

ss. **S. Popescu**
contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. **Ilie Ion**
ss. **Ienachie Cena**

ss. **Ioan Grozavescu**
ss. **Martin Cinceză**

ss. **Grigore Popescu**
ss. **Ioan Trapșa (Bină)**

Subsemnatul consiliu de cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

CONSILIUL DE CENZORI:

ss. **Niculae Hiclean**

ss. **Sămăilă Vlăducean**

ss. **Ioșif Țepeneag**

ss. **Ioșif Rittersporn**

ss. **Ion Bildariu**